

РОСЛИННИЦТВО

УДК 635.9:582.894:581.165

Балабак О.А., Балабак А.Ф.

Національний дендрологічний парк “Софіївка” – НДІ НАНУ

ОСОБЛИВОСТІ КОРЕНЕВЛАСНОЇ КУЛЬТУРИ ДЕРЕНУ СПРАВЖНЬОГО (*CORNUS MAS L.*)

Введення нових і перспективних сортів дерену справжнього (*Cornus mas L.*) у промислові насадження, фермерські та присадибні сади гальмується відсутністю ефективних методів розмноження, а відтак – дефіцитом садивного матеріалу. Програмою наших досліджень передбачалось вивчення впливу сорту, строків живцювання, типу і метамерності пагона, а також фізіологічно-активних речовин ауксинової природи на коренетворення у зелених стеблових живців дерену справжнього в умовах Правобережного Лісостепу України.

Встановлено, що оптимальним типом живця вивчених сортів дерену справжнього в умовах Правобережного Лісостепу України є однорічні і дворічні зелені стеблові живці заготовлені з апікальної частини пагона з дворічною основою 1,5-2,0 см (“п’яткою”). Відсоток укорінення, кількість всіх коренів і їх довжина перевищували у 1,5-2,5 рази варіант досліді, де використовували тривузлові живці.

Висока регенераційна здатність зелених стеблових живців дерену справжнього в умовах регіону спостерігається у червні та на початку липня. У живців, заготовлених з апікальної час-

тини пагона з „п’яткою” адвентивні корені утворюються над калюсом недалеко від краю зрізу, а у живців, заготовлених з медіальної та базальної частин пагона, на зрізі та вище нього. Кращі результати вкорінювання відмічено у живців сортів Видубецький, Володимирський, Вавиловець, Євгенія та Лук’янівський, у яких коренеутворювальні процеси проходили інтенсивніше порівняно з заготовленими від сортів Билда, Гренадер, Елегантний та Миколка. Найвищі показники щодо кількості коренів на живець спостерігалися в сорту Євгенія.. Близькі результати були в сортів Видубецький, Володимирський і Лук’янівський. Менш стабільними вони були при вкоріненні зелених живців сортів Елегантний та Миколка.

Здатність до регенерації у стеблових живців досліджуваних сортів значно залежить від віку маточної рослини. Живці, заготовлені з маточних рослин віком понад 10 років мали низьку вкорінюваність (4,9-5,7%), а заготовлені з рослин віком 3-5 років укорінювались на 19,3-26,5%.

Коренеутворення у зелених стеблових живців стимулювала витримка у водних розчинах β -індолилмасляної кислоти в концентрації 10-25 мг/л з експозицією 12 годин. У досліджуваних сортів оброблені живці вкорінювались на 15-25 днів раніше, порівняно з контролем. Кількість укорінених живців у кінці досліду була в 1,5-4,0 рази більшою, а загальна кількість коренів і їх довжина, в розрахунку на один живець, в 2-3 рази перевищували контрольний варіант досліду. В оброблених і в контрольних живців корені з’являються неодноразом, внаслідок чого, їхні кореневі системи значно відрізняються за розвитком та будовою.

Отже, в результаті проведених досліджень встановлено, що в агроекологічних умовах Правобережного Лісостепу України рівень регенераційної здатності зелених стеблових живців дерену справжнього визначається частиною пагона і його метамерністю, віком маточної рослини та обробкою фізіологічно-активними речовинами. Істотно вища вкорінюваність спостерігається у одноузлових та двовузлових живців з дворічною основою завдовжки 1,5-2,0 см (“п’яткою”), заготовлених з апі-

кальної частини пагона 3–5-річних маточних рослин і оброблених β -індолилмасляною кислотою в концентрації водного розчину 10-25 мг/л. Застосування вивчених агротехнічних заходів дозволяє значно підвищувати регенераційну здатність живців, скоротити строки вирощування і на 35,2-41,6% збільшити вихід саджанців товарних гатунків.

УДК 633.16:631.563.9/.58.006.83

Бобер А.В., кандидат сільськогосподарських наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ВПЛИВ ФАКТОРІВ ВИРОЩУВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ НА ВМІСТ БІЛКА В ЗЕРНІ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО СОРТУ СКАРЛЕТ

У сучасних умовах господарювання ставляться вимоги до сільськогосподарського виробництва щодо підвищення врожайності і покращення якості зерна, зокрема його білковості. Крім забезпечення внутрішніх потреб високобілкове зерно є бажаною статтею експорту – як продовольчого, так і фуражного призначення.

Впровадження екологічно безпечних технологій із застосуванням біологічних заходів, що сприяє отриманню гарантовано стабільних урожаїв, потребує високої професійної підготовки і досвіду, критичного підходу до будь-якого агротехнічного прийому.

Зерно, що надходить на зберігання, досить різноманітне за якістю і іншими властивостями. Завдання полягає в тому, щоб правильно визначити його стан і ні в якому разі не допустити зниження його якості в процесі зберігання. В той час досить важливо зберегти високі технологічні властивості зерна ячме-